

Propozycje ćwiczeń rozwijających myślenie twórcze u dzieci do wykorzystania w czasie wakacji ... i nie tylko ...

Drodzy Rodzice

Proponujemy kilka ćwiczeń rozwijających myślenie twórcze u dzieci. Jeśli macie Państwo czas i ochotę, w wolnej chwili np. w czasie wakacji, możecie ze swoimi dziećmi wykonać, w formie zabawy, kilka prostych ćwiczeń. Wiemy z doświadczenia w pracy z dziećmi, że Wasze pociechy lubią kreatywne zabawy, które przyczyniają się do rozwijania zdolności twórczych. Zachęcamy, by często chwalić dzieci i mówić im, że w tych zabawach nie ma złych pomysłów.

1. „Widzenie inaczej”.

Przezwyciężanie szablonowego spostrzegania i wykorzystania ołówka. Zadaniem dziecka jest zastanowienie się do czego jeszcze mógłby się przydać ołówek? Do czego można go wykorzystać? Zachęcamy dziecko, aby podało jak najwięcej przykładów.

2. „Co by było gdyby?”.

a) dziecko zastanawia się nad odpowiedzią na pytanie „ Co by było, gdyby nie było zabawek?” i podaje własne pomysły.

b) prosimy dziecko, aby wyobraziło sobie taki stan rzeczy (nie ma zabawek) i narysowało własne wyobrażenia.

3. „Łańcuch skojarzeń”

Rodzic lub wybrana osoba podaje jakieś słowo np. „mysz”, a dziecko w szybkim tempie, podaje pierwsze słowo, które skojarzyło mu się ze słowem wypowiedzianym przez poprzednika (np. mysz-ser-mleko-krowa-wieś-wakacje...)

4. „Książka telefoniczna”

Dziecko wybiera literę alfabetu i wymyśla na tę literę imię i nazwisko jakiejś osoby, miasto, ulicę, zawód. Następnie układa biografie tej osoby. Może dodatkowo zilustrować wygląd rodziny, domu i bohatera wycinkami z prasy.

5. „Historia długa jak imię dziecka”

Dziecko pisze pionowo swoje imię, następnie układa krótką historyjkę na dowolny temat, której kolejne zdania zaczynają się od kolejnych liter jego imienia, np.:

Jacek pojechał na ryby.

Ale zapomniał o przynęcie.

Chwycił łopatkę.

Energicznie kopał w ziemi.

Krótkie robaczki posłużyły za przynętę.

6. „Układanie wierszy z podanych wyrazów”

W naczyniu znajdują się różne wyrazy (mogą być wycięte z gazet): rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki, przysłówki. Dziecko losuje np. 10-15 słów i układa z nich wiersz (dodaje własne przymyki, spójniki).

7. „Moje imię inaczej”

Prosimy dziecko, aby na kartce, korzystając z kredek lub flamastrów, napisało swoje imię inaczej niż dotychczas (każdy pomysł jest dobry).

8. „Magiczne przedmioty”

Dziecko wyobraża sobie, że ma magiczny proszek, dzięki któremu może zmniejszać się do dowolnych rozmiarów. Zadajemy dziecku pytanie dokąd chciałoby się udać i co chciałoby robić, gdyby mogło zmniejszyć się na zawołanie.

9. „Opowiadanie wymyślonej historii z przekazywaniem czarodziejskiej różdżki”

Ta zabawa najlepiej sprawdza się, gdy bawi się kilkoro dzieci. Przed rozpoczęciem zabawy umawiamy się, z uczestnikami, że wybrany przedmiot np. ołówek jest czarodziejską różdżką.

Wymyślamy pierwsze zdanie jakiejś historyjki i prosimy, by dzieci kolejno ją kontynuowały, dopowiadając po jednym zdaniu, co się dalej działo. Ten, kto się wypowiada trzyma czarodziejską różdżkę. Gdy dana osoba powie swoje zdanie – przekazuje czarodziejską różdżkę następnej.

(trzymanie w ręku wybranego przedmiotu może pomóc odwrócić uwagę nieśmiałego dziecka od własnej osoby i faktu, że ma zabrać głos).

10. „Lista atrybutów” do wyróżniania cech fizycznych ołówka.

Dziecko trzymając ołówek kończy zdanie „Ołówek jest...(jaki ?)” Wymienia tak długo, aż skończą mu się pomysły.

11. „Moje mocne strony”

Dziecko w myśli wybiera swoją jedną mocną stronę i wyszukuje zwierzę mogące ją symbolizować (np. pracowitość-mrówka, odwaga-lew). Próbuje przedstawić wybrane zwierzę za pomocą pantomimy, a zadaniem rodzica jest odgadnięcie nazwy zwierzęcia.

(*Pantomima* to rodzaj przedstawiania danej treści za pomocą ruchu, mowy ciała, mimiki i gestów, bez użycia głosu).

12. „Tworzenie analogii”

Dziecko tworzy analogię, kończąc zdanie: „Zwierzęta są jak dzieci, bo...”

DODATKOWE ĆWICZENIA DLA TYCH, KTÓRYM SIĘ PODOBAŁO:

„Układanie zdań z liter wyrazów”

Zadaniem dziecka jest układanie zdań, w których kolejne wyrazy będą się zaczynać od następujących po sobie liter podanego wyrazu, np. „p-a-r-k”:

Pani Ania rysuje kwiaty.

„Układanie własnych opowiadań na przykładowe tematy” np.:

- „Mam 70 cm wzrostu”
- „Jestem z gumy”
- „Głodny i syty mówią o polowaniu”
- „Na naszym osiedlu mieszka dziwak”

„Uzupełnianie wiersza”

Przedstawiamy dziecku wiersz (powinien być nieznany dziecku), w którym opuściliśmy co drugi wers. Prosimy, aby dziecko uzupełniło tekst, starając się zachować styl autora, rytm i rymy (jeśli występują).

Zachęcamy do wesołych i twórczych zabaw z dziećmi. Życzymy udanych wakacji, pełnych kreatywnych pomysłów 😊.

Małgorzata Roślan i Monika Rudny

Ćwiczenia zaczerpnięto z pozycji:

- Nęcka E. „*Trening twórczości*”, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Olsztyn 1992;
- Dawid D. „*Rozwijanie kreatywności uczniów dyslektycznych na lekcjach języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej*”, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2004;
- Patryka M. „*Zdolni, utalentowani, twórczy*”, CMPPP, Warszawa 1999;
- Dzionek E. Gmosińska M. „*Kształtowanie twórczych postaw dzieci pięcioletnich. Scenariusze zajęć*”, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2003;
- Szmidt K.J. „*Dydaktyka twórczości*”, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003